

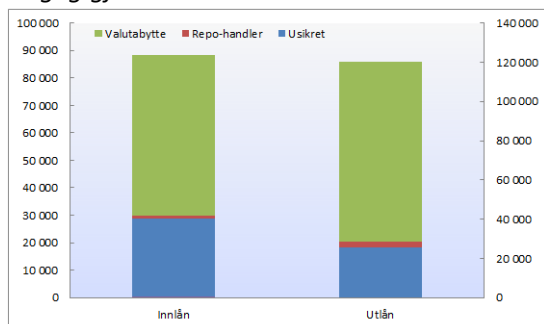
NORGES BANKS PENGEMARKEDSUNDERSØKELSE

2011

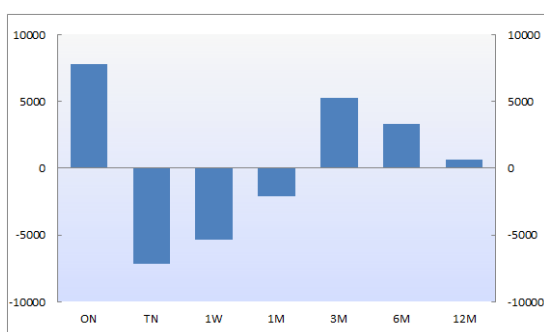

NORGES BANK

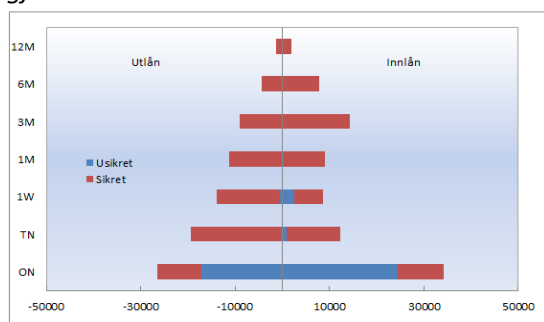
Figur 1: Ut- og innlån fordelt på instrument. Daglig gjennomsnitt. Millioner kroner.

Figur 2: Netto innlån fordelt per løpetidssegment. Daglig gjennomsnitt. Millioner kroner.

Figur 3: Ut- og innlån fordelt per løpetidssegment og transaksjonstype. Daglig gjennomsnitt. Millioner kroner.

Norges Bank gjennomførte i april 2015 en undersøkelse av aktiviteten i det norske pengemarkedet. Formålet med pengemarkedsundersøkelsen er å gi innsikt i pengemarkedet, som er sentralt for implementeringen av pengepolitikken og det finansielle systemet mer generelt, men som det finnes få offentlig tilgjengelige datakilder på. En tilsvarende undersøkelse ble gjennomført i april 2013 og april 2014, se eget notat. 11 banker deltok i undersøkelsen. De rapporterte inn- og utlånsaktivitet i april 2015 på usikrede bankinnskudd, valutabytteavtaler og gjenkjøpsavtaler (repo-handler). I tillegg ble det samlet inn informasjon om markedet for norske FRA-kontrakter (forward rate agreement). Alle figurer i dette notatet viser gjennomsnittlig daglig omsetning i april 2015.

Samlet omsetning

Figur 1 viser bankenes gjennomsnittlige daglige inn- og utlån i pengemarkedet i april 2015 fordelt på instrument. Figuren viser at bankene netto lånte inn i det usikrede markedet, mens de netto lånte ut gjennom valutabytteavtaler. Videre viser den at gjenkjøpsavtaler utgjorde en liten del av omsetningen i pengemarkedet.

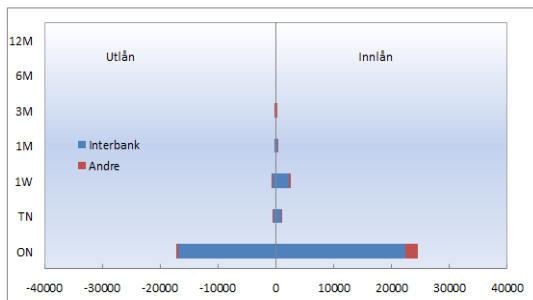
Figur 2 viser bankenes netto innlån (innlån minus utlån) fordelt på de ulike løpetidene i undersøkelsen. Bankene gjorde i hovedsak netto innlån over natten og på tre- og seks måneders løpetid, mens netto utlån var størst T/N¹ og på 1 uke og 1 måneds løpetid.

Usikrede transaksjoner

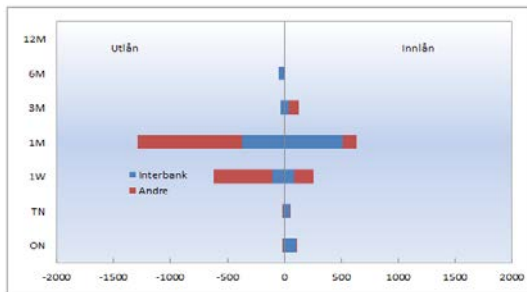
Figur 3 viser hvordan bankenes inn- og utlån var fordelt mellom usikrede og

¹ Transaksjoner som løper fra dagen etter avtaleinngåelse til påfølgende handledag.

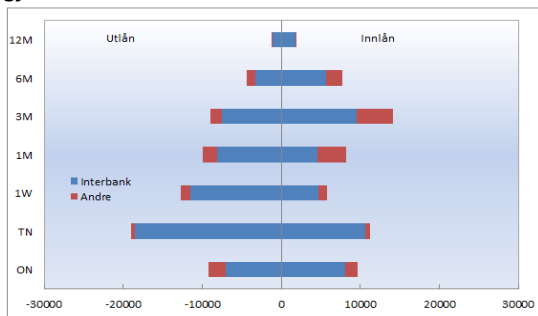
Figur 4: Usikrede ut- og innlån, fordelt på løpetid og motpart. Daglig gjennomsnitt. Millioner kroner.

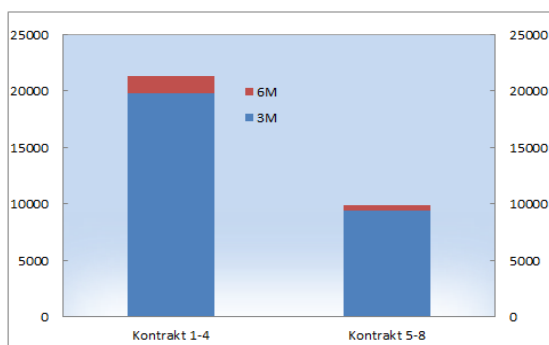
Figur 5: Repo-handler, fordelt på løpetid og transaksjonens fortegn. Daglig gjennomsnitt. Millioner kroner.

Figur 6: Valutabytteavtaler, fordelt på løpetid og transaksjonens fortegn. Daglig gjennomsnitt. Millioner kroner.

Figur 7: Omsatt volum av FRA-er, målt ved kontraktens pålydende verdi. Daglig gjennomsnitt. Millioner kroner.

sikrede transaksjoner. Som sikrede transaksjoner regnes valutabytteavtaler og gjenkjøpsavtaler. Usikrede transaksjoner utgjorde den største delen av markedet over natten (ON), mens de utgjorde en liten del av markedet på andre løpetider.

Figur 4 viser bankenes motparter i de usikrede transaksjonene. Hovedvekten av de usikrede transaksjonene gjøres over natten med andre banker som motpart.

Repo-handler

Figur 5 viser hvordan bankenes gjenkjøpsavtaler var fordelt på løpetidene i undersøkelsen. Løpetidene med mest omsetning er 1 uke og 1 måned. Bankene låner samlet sett mer ut enn de låner inn gjennom gjenkjøpsavtaler.

Valutabytteavtaler

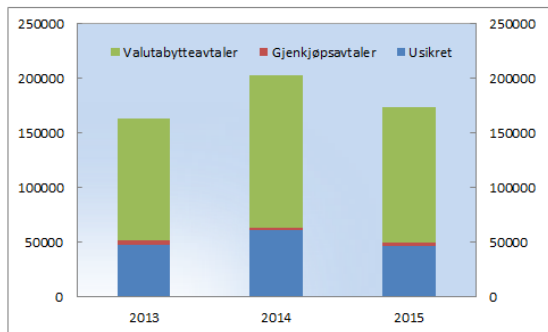
Figur 6 viser hvordan bankenes valutabytteavtaler var fordelt på løpetidene i undersøkelsen. Løpetiden med mest omsetning var T/N, men det var god omsetning på alle løpetider opp til 6 måneder. Bankene lånte inn mer enn de lånte ut gjennom valutabytteavtaler på alle løpetider unntatt 1 og 12 måneder.

FRA-markedet

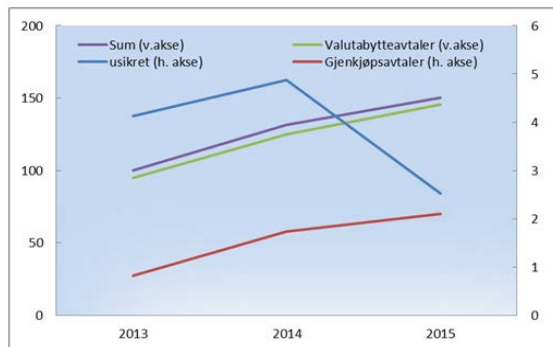
Figur 7 viser omsetningsvolumet av norske FRA-kontrakter, fordelt på kontraktens løpetid og kontrakt. Det omsettes mer enn 10 ganger så mye i 3 måneders-kontrakter som i 6 måneders-kontrakter i det norske markedet. Om lag to tredeler av omsetningen er i de fire første kontraktene², mens om lag en tredel av omsetningen er i de fire neste kontraktene.

² De fire første kontraktene er kontraktene med oppgjør på IMM-datoene i juni 2015 til mars 2016, mens de fire neste er de med oppgjør på IMM-datoene i juni 2016 til mars 2017.

Figur 8: Total omsetning i pengemarkedet i 2013-2015. Daglig gjennomsnitt. Millioner kroner.

Figur 9: Løpetidsvektet omsetning (normalisert) fordelt på instrument i 2013-2015. Daglig gjennomsnitt.

Markedskonsentrasjon

De fem bankene med mest omsetning i de usikrede og sikrede låneinstrumentene sto for 88 prosent av samlet omsetning rapportert i undersøkelsen.³

Sammenligning over tid

Resultatene fra pengemarkedsundersøkelsen de siste tre årene viser ingen klar trend for total gjennomsnittlig omsetning, mens fordelingen av omsetning på instrument har vært relativt stabil. Om lag 70 prosent av omsetningen var i valutabytteavtaler, mens gjenkjøpsavtaler utgjorde mellom 1 og 2 prosent alle de tre årene. Usikrede lån stod for i underkant av 30 prosent av omsetningen, se figur 8.

Løpetidsvektet⁴ har omsetningen i det usikrede markedet falt fra 2013 til 2015, se figur 9.⁵ Det er omsetningen på tre, seks og tolv måneders løpetid som har falt i denne perioden. For gjenkjøpsavtaler og valutabytteavtaler har løpetidsvektet omsetning økt. Gjenkjøpsavtaler ble i hovedsak gjort på en ukes løpetid i 2013, mens omsetningen var størst på en måneds løpetid i 2014 og 2015. I tillegg meldte rapportørbankene om økt omsetning av gjenkjøpsavtaler på tre og seks måneders løpetid. Omsetningen av valutabytteavtaler økte også på de lengre løpetidene.

³ Omsetningen i FRA-markedet er ikke inkludert.

⁴ Omsetningen er vektet med løpetiden for transaksjonen. ON og TN er vektet med 1, 1 uke med 7, 1 måned med 30 og videre opp til 360 for 12 måneder.

⁵ Omsetningen er normalisert til 100 i 2013.

Tabell 1: Inn- og utlån i det norske pengemarkedet. April 2015. Daglig gjennomsnitt. Millioner kroner.

	Usikret	Repo	Valutabytte	Sum
Innlån	28621	1179	58496	88296
Over natten	24521	106	9610	34236
Tomorrow-Next (T/N)	958	55	11257	12271
T/N- 1 uke	2601	254	5755	8609
1 uke- 1 måned	332	632	8150	9114
1 måned- 3 måneder	158	132	14101	14391
3 måneder- 6 måneder	51	0	7686	7737
6 måneder- 12 måneder	0	0	1937	1937
Utlån	18300	2021	65519	85840
Over natten	17270	14	9164	26448
Tomorrow-Next (T/N)	359	12	19077	19448
T/N- 1 uke	587	618	12774	13979
1 uke- 1 måned	1	1291	9901	11193
1 måned- 3 måneder	83	32	8996	9111
3 måneder- 6 måneder	0	53	4342	4395
6 måneder- 12 måneder	0	0	1266	1266
Sum	46921	3200	124015	174136

Tabell 2: Omsetning av norske FRA-kontrakter. April 2015. Daglig gjennomsnitt. Millioner kroner.

FRA-kontrakter			
	Kontrakt 1-4	Kontrakt 5-8	Sum
3M	19820	9378	29197
6M	1555	529	2083
Sum	21374	9907	31281